

POSTANOWIENIE

10 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 10 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. D. i L. D.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 26 kwietnia 2023 r., I ACa 1094/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwany bank w sprawie o zapłatę i ustalenie wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 26 kwietnia 2023 r.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż w sprawie zachodzi nieważność postępowania przed Sądem Apelacyjnym z uwagi na rozpoznanie niniejszej sprawy przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego, co ogranicza prawo stron do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy

i prowadzi do nieważności postępowania ze względu na sprzeczność składu orzekającego z przepisami prawa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa i prawidłowej wykładni, jak również w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Natomiast nie jest to ogólnodostępny środek zaskarżenia orzeczeń, który umożliwia rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu uregulowana w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony tylko do zbadania przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Zatem nie służy merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie wystąpienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący ma obowiązek wskazać i uzasadnić określoną przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W ten sposób ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie tych przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione wyłącznie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie będzie instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. W związku z tym nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom

sądem trzeciej instancji. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Odnosząc się do kwestii nieważności postępowania ze względu na naruszenie zasady kolegalności składu sądu drugiej instancji należy odwołać się do uchwały z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22, której nadano moc zasady prawnej. Zgodnie z powołaną uchwałą Sąd Najwyższy stwierdził, że rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15zss1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.) ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Z uzasadnienia powołanej uchwały wynika, że ma ona zastosowania do orzeczeń wydanych od 27 kwietnia 2023 r., zgodnie z ogólną zasadą obliczania biegu terminów (art. 111 § 2 k.c.). W niniejszej sprawie uchwała ta nie może odnieść zamierzonego skutku, gdyż zaskarżony wyrok został wydany 26 kwietnia 2023 r. Natomiast powołana uchwała ma zastosowanie do orzeczeń wydanych od 27 kwietnia 2023 r. W świetle powyższego brak było podstaw do uznania, że w sprawie doszło do nieważności postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1935).

[SOP]

[ms]

